

INFORMACJA O ZMIANACH W USTAWIE O PRACOWNICZYCH PROGRAMACH EMERYTALNYCH.

Informujemy, iż na mocy ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o zmianie ustawy o indywidualnych kontach emerytalnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 220, poz. 1432), zwanej dalej „ustawą zmieniającą”, zmianie uległy niektóre przepisy ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. Nr 116, poz. 1207 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ppe”:

1) z dniem 12 grudnia 2008 r. weszła w życie zmiana art. 25 ust. 4 ustawy o ppe oraz w art. 25 dodano ust. 4a. Wskazane przepisy otrzymały brzmienie:

Art. 25 ust. 4

„Suma składek dodatkowych wniesionych przez uczestnika do jednego programu w ciągu roku kalendarzowego nie może przekroczyć kwoty odpowiadającej czteroipółkrotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok, określonego w ustawie budżetowej, ustawie o przewidywanym budżetowym lub w ich projektach, jeżeli odpowiednie ustawy nie zostały uchwalone. W przypadku gdy kwota ustalona w sposób określony w zdaniu pierwszym będzie niższa od kwoty ogłoszonej w poprzednim roku kalendarzowym, wówczas obowiązuje kwota ogłoszona w poprzednim roku kalendarzowym.”

Art. 25 ust. 4a

„Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do końca roku kalendarzowego poprzedzającego rok, w którym uczestnik będzie wnosił do programu składki dodatkowe, wysokość kwoty, o której mowa w ust. 4.”;

2) od dnia 1 stycznia 2009 r. obowiązuje dodany ustawą zmieniającą art. 5 ust. 1b ustawy o ppe:

Art. 5 ust. 1b

„Pracownik nie może ponownie przystąpić do tego programu, z którego dokonał wypłaty jednorazowej albo wypłaty pierwszej raty, w przypadku dokonywania wypłaty ratalnej. Ograniczenie określone w zdaniu pierwszym nie dotyczy osób, które dokonały wypłaty jako osoby uprawnione.”;

3) od dnia 1 stycznia 2009 r. obowiązuje dodany ustawą zmieniającą przepis art. 41a ustawy o ppe:

Art. 41a

„1. Organ nadzoru wykreśla z urzędu program z rejestru programów w przypadku, gdy:

- 1) zakończono postępowanie likwidacyjne pracodawcy albo zakończono postępowanie upadłościowe pracodawcy, a podmiot obowiązany do złożenia wniosku o wydanie decyzji o wykreśleniu programu z rejestru programów nie złożył takiego wniosku;
- 2) nie zakończono postępowania w sprawie wykreślenia programu przed dniem zakończenia postępowania likwidacyjnego pracodawcy albo zakończenia postępowania upadłościowego pracodawcy.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, organ nadzoru nie wydaje decyzji, o której mowa w art. 37 ust. 2, a adnotację o wykreśleniu programu pozostawia w aktach sprawy.
3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, art. 20 ust. 5 i ust. 6 oraz art. 42 - 45 stosuje się odpowiednio.”

Ad. 1)

W wyniku wprowadzonych zmian art. 25 ust. 4 ustawy o ppe, w sposób jednoznaczny określono górny limit wysokości składek dodatkowych odprowadzanych przez uczestników do pracowniczego programu emerytalnego w ciągu roku kalendarzowego. Roczny limit wpłat składek dodatkowych do programu został aktualnie określony w sposób niezależny od limitu rocznego wpłat na IKE i odpowiada on czteroipółkrotności przeciętnego prognozowanego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok. Na rok 2009 roczny limit składek dodatkowych odprowadzanych przez uczestników do ppe stanowi kwotę **14.368, 50 zł**. [Podstawa prawna: obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 grudnia 2008 r. w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2009 oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia (M.P. Nr 97, poz. 850); ustawa budżetowa na rok 2009 z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz.U. Nr 10, poz. 58)].

Ad. 2)

Poprzez ww. zmianę, ustawodawca wprowadził do ustawy o ppe dodatkowy warunek uczestnictwa w programie. Od 1 stycznia 2009 r. do pracowniczego programu emerytalnego nie może ponownie przystąpić pracownik, który wcześniej uczestniczył w tym programie i dokonał z niego wypłaty. Powyższe ograniczenie nie dotyczy osób, które dokonały wypłaty jako osoby uprawnione tj. osoby wskazane w deklaracji uczestnictwa jako osoby uposażone lub spadkobiercy uczestnika uprawnieni do dokonania wypłaty w związku ze śmiercią uczestnika programu.

Ad. 3)

Wprowadzony ustawą zmieniającą nowy przepis art. 41a ustawy o ppe przewiduje możliwość wykreślenia z urzędu programu z rejestru programów przez organ nadzoru w przypadkach likwidacji bądź upadłości pracodawcy, gdy pracodawca lub likwidator pracodawcy albo syndyk nie złożył wniosku o wykreślenie programu z rejestru albo gdy postępowanie likwidacyjne bądź upadłościowe zakończyło się przed wydaniem decyzji o wykreśleniu programu z rejestru. Przepis ten nie wpływa na prawa i obowiązki uczestników programu, gdyż i w tej sytuacji odnoszą się do nich odpowiednio przepisy art. 20 ust. 5 i 6 ustawy o ppe, określające podmiot, któremu uczestnicy programu składają swe oświadczenia woli, oraz art. 42 – 45 dotyczące warunków wypłaty, wypłaty transferowej i zwrotu.

Zmiany wprowadzone do ustawy o ppe w wyniku wejścia w życie ustawy zmieniającej mają charakter bezwzględnie obowiązujący i przy ewentualnej kolizji z zapisami umów tworzących program, posiadają prymat nad rzeczonymi zapisami. Przedmiotowe zmiany wynikają bezpośrednio z woli ustawodawcy, a nie stron umów (tj.

pracodawcy, reprezentacji pracowników), dlatego znajdują zastosowanie w odniesieniu do wszystkich obowiązujących programów, a fakt ich wejścia w życie jest okolicznością powszechnie znaną. Pracodawcy prowadzący pracowniczy program emerytalny powinni mieć świadomość bezwzględnie obowiązującego charakteru zmian wprowadzonych do ustawy o ppe oraz konieczności ich stosowania. W przypadku nowotworzonych programów postanowienia umów powinny respektować aktualnie obowiązujące przepisy ustawy o ppe.

Jednocześnie, mając na uwadze obecną sytuację ekonomiczną, która może skutkować występowaniem problemów z płynnością finansową pracodawców, organ nadzoru informuje, iż w przypadku trudnej sytuacji ekonomicznej, pracodawcy rozważający likwidację pracowniczego programu emerytalnego mają możliwość skorzystania ze znacznie korzystniejszej instytucji zawieszenia odprowadzania składek podstawowych lub czasowego ograniczenia ich wysokości zgodnie z art. 38 oraz art. 39 ustawy o ppe. Pracodawca może jednostronnie postanowić o zawieszeniu odprowadzania składek podstawowych na okres do 3 miesięcy w okresie 12 kolejnych miesięcy kalendarzowych chyba, że w umowie zakładowej przewidziano, iż okres ten może być dłuższy – maksymalnie do 6 miesięcy w okresie 12 kolejnych miesięcy kalendarzowych. Ponadto, zawieszenie odprowadzania składek podstawowych lub czasowe ograniczenie ich wysokości może być również przedmiotem porozumienia pracodawcy z reprezentacją pracowników. Porozumienie podlega rejestracji przez organ nadzoru i obowiązuje od dnia w nim określonego, lecz nie wcześniej niż od dnia wpisania jego postanowień do rejestru programów. W związku z tym, w celu skutecznego zawarcia porozumienia należy złożyć wniosek o wpis porozumienia do rejestru programów oraz załączyć do wniosku rzeczony porozumienie. Łączny okres obowiązywania porozumienia dotyczącego zawieszenia odprowadzania składek podstawowych lub czasowego ograniczenia ich wysokości nie może przekroczyć 24 miesięcy w okresie obejmującym 48 kolejnych miesięcy kalendarzowych, z zastrzeżeniem art. 39 ust. 2 ustawy o ppe.